

10 Ιουλίου 1943

Απόβαση στη Σικελία

Από τις αρχές Ιουνίου του 1943, ο Χίτλερ απέσυρε δυνάμεις από τη Σικελία για να ενισχύσει την άμυνά του στη Σαρδηνία ([βλ. 3.6.1943](#)). Στις αρχές του Ιουλίου, στη Σικελία υπήρχαν δυο γερμανικές μεραρχίες, η μια με κάποια παλιά άρματα μάχης, και έξι ιταλικές με επικεφαλής τον στρατηγό Αλφρέντο Γκουτζόνι. Παλαιμάχος της Αλβανίας, ο Γκουτζόνι δεν πολυπίστευε πως ήταν δυνατό να αποκρούσει μια συμμαχική απόβαση. Όμως, ο Χίτλερ ήταν βέβαιος πως η Σικελία δεν αποτελούσε στόχο. Στις 10 Ιουλίου 1943, έμαθε πόσο λάθος έκανε.

Ξημερώματα της μέρας αυτής, έπειτα από ολονύκτιο βομβαρδισμό, οι σύμμαχοι βγήκαν σε ένα ασημαντο χωριό, εκεί που άλλοτε υπήρχε η αρχαία ελληνική αποικία Γέλα. Ως τη νύχτα, οι συμμαχικές δυνάμεις σταθεροποίησαν το προγεφύρωμα, κυριεύσαν μια πόλη κι απέκτησαν ένα λιμάνι. Η γερμανική αντεπίθεση την επομένη, ανακόπηκε από τα κανόνια των συμμαχικών πλοίων κι ανατράπηκε από τα αεροπλάνα. Ως τις 15 Ιουλίου, ολόκληρη η πεδιάδα είχε καταληφθεί. Στις 20, η συμμαχική επίθεση ξανάρχισε. Στις 22, έπεσε το Παλέρμο. Στις 25, ο Μπενίτο Μουσολίνι αναγκάστηκε να παραιτηθεί. Στις 28, στη θέση του ανέλαβε ο Πέτρος Μπαντόλιο, που διακήρυξε ότι θα συνεχίσει τον πόλεμο, στο πλάι της Γερμανίας.

Όμως, η συμμαχική προέλαση συνεχιζόταν ακάθεκτη. Γερμανοί και Ιταλοί συνωθούνταν στα στενά της Μεσσήνης, από όπου, στις 9 Αυγούστου, άρχισε το πέρασμά τους στην κυρίως Ιταλία. Τα στενά βομβαρδίζονταν τη μέρα αλλά η μετακίνηση γινόταν νύχτα. Ως τις 14 Αυγούστου, οι Άγγλοι κυριεύσαν ολόκληρη την περιοχή, νότια της Αίτνας, ενώ οι Αμερικανοί προέλαυναν από τα βόρεια. Στις 15, έπεσε και η Κατάνη. Ως τις 17 Αυγούστου 1943, στην Ιταλία είχαν περάσει 62.000 Ιταλοί και 40.000 Γερμανοί στρατιώτες. Την ημέρα εκείνη, ο στρατηγός Πάτον μπήκε στη Μεσσήνη. Η μάχη για την κατάληψη της Σικελίας είχε τελειώσει.

1099: Πεθαίνει ο Ελ Σιντ (Ροντριγκο Ντιάζ ντε Βιβάρ), ήρωας της Ισπανίας και τρανός πολεμιστής, πολιορκησε και κατέκτησε την Βαλένθια, πρωτεύουσα αραβικού κράτους στην Ιβηρική.

1553: Μετά τον θάνατο του Εδουάρδου Στ', ανακηρύσσεται βασίλισσα της Αγγλίας η λαίδη Τζέην Γκρέι. Έμεινε στον θρόνο μόλις δέκα μέρες κι έπειτα φυλακίστηκε και τη θέση της πήρε η Μαρία Α' Τιδώρ, απηνής διώκτρια της μεταρρύθμισης.

1774: Ρωσία και Τουρκία υπογράφουν τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζι, με την οποία ουσιαστικά ξεκινά το ζήτημα της διαδοχής των ευρωπαϊκών εδαφών της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Η τσαρίνα αναγνωρίζεται προστάτισσα της ορθοδοξίας.

1908: Ξεσπά στην Τουρκία το κίνημα των Νεοτούρκων, που οδήγησε στην εκθρόνιση, στις 31.3.1909, του από το 1876 σουλτάνου Αμπτούλ Χαμίτ Β' (1842 - 1918).

1985: Πεθαίνει μέλος της Γκρινπίς, όταν Γάλλοι μυστικοί πράκτορες τινάζουν στον αέρα το πλοίο «Rainbow Warrior» της οργάνωσης, στο λιμάνι Όκλαντ της Νέας Ζηλανδίας.

1992: Καταδικάζεται σε φυλάκιση 40 χρόνων στις ΗΠΑ ο πρώην δικτάτορας του Παναμά, Μανουέλ Νοριέγκα. Είχε επιτρέψει να χρησιμοποιηθεί η χώρα του για παράνομη διακίνηση και λαθρεμπόριο ναρκωτικών.

2005: Μετά τα ηχηρά όχι των Γάλλων και Ολλανδών στο ευρωσύνταγμα, οι Λουξεμβούργιοι ψηφίζουν ναί με πάνω από 58%.

2009: Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπάρακ Ομπάμα, και η σύζυγός του, Μισέλ, γίνονται δεκτοί στο Βατικανό από τον πάπα Βενέδικτο ΙΣΤ΄.

Η 10^η Ιουλίου στον πολιτισμό

10 Ιουλίου 1924

Το φαινόμενο Πάοβο Νούρμι

Αληθινή πόλη, ο Πάοβο Νούρμι είδε για πρώτη φορά στη ζωή του, όταν παρουσιάστηκε στον στρατό για τη θητεία του. Ως τότε, ζούσε σε μια καλύβα σε ένα από τα απέραντα δάση της Φιλανδίας, βοηθώντας τον ξυλοκόπο πατέρα του.

Στα 1919, στον στρατό, οργανώθηκε αγώνας βάδην είκοσι χιλιομέτρων με πλήρη εξάρτηση: τουφέκι, σακίδιο, κράνος, φυσιογιοθήκες. Ο κανονισμός επέτρεπε τροχάδην αντί βηματισμό, αν κάποιος άντεχε. Και ο Πάοβο άντεχε και με το παραπάνω. Νίκησε και βρέθηκε στην ολυμπιακή αποστολή της Φιλανδίας στην Αμβέρσα, όπου κέρδισε δύο χρυσά μετάλλια και ένα ασημένιο. Είχε γεννηθεί ο θρύλος.

Τέσσερα χρόνια αργότερα, στις 10 Ιουλίου 1924, στην Ολυμπιάδα του Παρισιού, έτρεξε στα 3.000 μ. στιπλ. Με χρόνο 9.36.6, βγήκε πρώτος κατακτώντας το χρυσό μετάλλιο, τρίτο στην καριέρα του. Λίγες μέρες αργότερα, έμελλε να πραγματοποιήσει τον πιο μεγάλο άθλο στην ιστορία των Ολυμπιακών αγώνων, όταν πήρε το χρυσό μετάλλιο στα 1.500 μ. και, μισή ώρα αργότερα, νίκησε και στα 5.000 μ. κερδίζοντας δεύτερο χρυσό (πέμπτο στην καριέρα του). Κι ως να τελειώσουν οι αγώνες, είχε μαζέψει άλλα δύο: Στους αγώνες 8.000 μ. ανωμάλου δρόμου και 8.000 μ. ανωμάλου δρόμου ομαδικό. Είχε κέφι να τρέξει και στα 10.000 μ. αλλά οι συμπατριώτες του φύλαγαν το άθλημα για τον επίσης Φιλανδό Βίλε Ρίτολο, που πήρε το χρυσό. Ο Νούρμι έκανε τη διαδρομή έξω από το παρισινό στάδιο κι έφερε καλύτερο χρόνο από τον νικητή.

Έξω από το Ολυμπιακό Στάδιο του Ελσίνκι, οι Φιλανδοί έστησαν το άγαλμά του. Στα 1952, όταν τους αγώνες ανέλαβε η πρωτεύουσα της πατρίδας του, ο Πάοβο Νούρμι είχε την τιμή να φέρει την Ολυμπιακή Φλόγα στο στάδιο.

1509: Γεννιέται στη Γαλλία ο Ιωάννης Καλβίνος, μεταρρυθμιστής θεολόγος και ιδρυτής θεοκρατικής δημοκρατίας στη Γενεύη. Το 1536 εξέδωσε το έργο του «Ινστιτούτα της Χριστιανικής Θρησκείας», έναν οδηγό σχετικό με το προτεσταντικό δόγμα. Στη Γαλλία, οι οπαδοί του ονομάστηκαν ουγενότοι, αλλού καλβινιστές. Από τη διδασκαλία του προέκυψε ο πουριτανισμός στη Βρετανία. Πέθανε το 1564.

1851: Πεθαίνει ο Λουί Ζακ Μαντ Νταγκέρ, Γάλλος πρωτοπόρος της φωτογραφίας, ο οποίος λάνσαρε τη μέθοδο της δαγεροτυπίας, πρώιμο στάδιο της φωτογράφισης. Γεννήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 1787.

1871: Γεννιέται ο Γάλλος συγγραφέας του μυθιστορηματικού κύκλου «Αναζητώντας τον χαμένο καιρό», Μαρσέλ Προυστ. Πέθανε το 1922.

1895: Γεννιέται ο Καρλ Ορφ, Γερμανός συνθέτης. Γνωστός για την πολύ δημοφιλή «Κάρμινα Μπουράνα» κι άλλα δραματικά κομμάτια που έχουν παιχθεί και επί σκηνής.

1962: Εκτοξεύεται από το Ακρωτήριο Κανάβεραλ ο Τέλσταρ, ο πρώτος τηλεοπτικός και τηλεπικοινωνιακός δορυφόρος, κάνοντας έτσι δυνατή την πρώτη αναμετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων πάνω από τον Ατλαντικό.

2015: Σε ηλικία 83 χρόνων, πεθαίνει ο σπουδαίος ηθοποιός Ομάρ Σαρίφ (Μισέλ Ντεμίτρι Σαλούμπι), παγκόσμια γνωστός από τους ρόλους του στις ταινίες «Δρ Ζιβάγκο» και «Λόρενς της Αραβίας». Είχε γεννηθεί το 1932.

